

Kaj so podančice?

Podančice so tanke bele gliste, dolge približno 1 cm, ki se naselijo v črevesju človeka. Okužba se pogosto prenaša med družinskimi člani in otroki v skupinskem varstvu (vrtci, šole). Z ustreznim zdravljenjem in higienskimi ukrepi jo običajno hitro obvladamo.

Kako prepoznamo okužbo s podančicami?

Najpogostejši znak okužbe je **srbenje okoli zadnjika**, zlasti **ponoči**, saj samice ponoči zlezejo iz črevesja in odlagajo jajčeca v gube okoli zadnjične odprtine. Otroci se lahko zaradi srbenja ponoči prebujajo. Pogosto tožijo za **bolečinami v trebuhu** (običajno okoli popka). Pri deklicah se lahko pojavita **srbečica in vnetje kože spolovila**. Včasih je mogoče **gliste opaziti** v blatu ali okoli zadnjika in nožnice.

Okužbo lahko dokažemo z mikroskopskim prikazom jajčec na **lepilnem odtisu otrokovega zadnjika (perianalni/celofanski odtis)**. Starši otroku zjutraj (preden gre na stranišče) prilepijo prosojen lepilni trak preko zadnjične odprtine in ga nato nalepijo na objektno stekelce, ki ga dobijo v pediatrični ambulanti. Nato ga oddajo v laboratoriju po predhodnem dogovoru z zdravnikom. Ob jemanju odtisa je potrebna dobra higiena rok. Enkratni odvzem ni 100% zanesljiv, zato moramo včasih odvzeti perianalni odtis več dni zapored.

Kako zdravimo podančice?

Okužbo zdravimo z zdravili, ki jih predpiše zdravnik. Ker zdravilo uniči odrasle podančice, ne pa tudi jajčec, je **treba zdravljenje ponoviti čez 2 tedna**. Pomembno je, da se sočasno zdravijo **vsi družinski člani** in osebe v skupnem gospodinjstvu, tudi če nimajo težav. V času zdravljenja (14 dni) je pomembno, da:

- vsi družinski člani poskrbijo za jutranjo osebno higieno z umivanjem zadnjika (od spredaj navzad) in vsakodnevno jutranjo menjavo spodnjega perila, na katerem so lahko prisotna jajčeca;
- imajo vsi družinski člani kratko postrizene nohte, saj se za nohti lahko skrivajo jajčeca podančic;
- otroka opozarjamo, da ne grize nohtov, sesa prstov in se ne praska v okolici zadnjika;
- si družinski člani redno (vedno pred jedjo in po uporabi stranišča) temeljito umivajo roke z uporabo ščetke za nohte;
- se uporablja ločene oz. papirnate brisače za brisanje rok;
- se posteljnina, spodnje perilo in brisače perejo na vsaj 60 °C.

Kdaj k zdravniku?

- Če so prisotni znaki okužbe s podančicami (srbenje, gliste v blatu),
- če težave kljub zdravljenju vztrajajo ali se ponavljajo.

Okužba z glistami ne predstavlja nujnega stanja in se obravnava v rednem delovnem času v ambulanti izbranega pediatra.

Gradivo je informativne narave in kot tako namenjeno izključno splošnemu informiranju. Gradivo ne more nadomestiti pregleda pri zdravniku. Opisane informacije so splošne narave in morda niso primerne za vsak posamezen primer. V primeru nejasnosti ali vprašanj se posvetujte s svojim zdravnikom, v primeru nujnih stanj vedno pokličite 112. Gradivo temelji na smernicah, veljavnih v maju 2026. Pregledali so ga pediatri in zdravniki, ki obravnavajo otroke in mladostnike. Avtorji gradiva ne zagotavljajo, da so informacije vedno popolne, popolnoma posodobljene ali primerne za vsak klinični primer. Prav tako ne prevzemajo odgovornosti za kakršnekoli posledice, ki bi lahko nastale zaradi uporabe navedenih informacij. Uporaba gradiva je na lastno odgovornost.